

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

2011/2197(INI)

25.1.2012

YTTRANDE

från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

till utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

över kvinnor och klimatförändringarna
(2011/2197(INI))

Föredragande: Bairbre de Brún

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet uppmanar utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet betonar att klimatförändringarna och deras negativa konsekvenser bör ses som en utvecklingsfråga med konsekvenser för jämställdheten och med relevans för alla sektorer (sociala, kulturella, ekonomiska och politiska), från lokal till global nivå, och att det krävs samlade insatser från alla parter för att säkra att de åtgärder som vidtas för att motverka klimatförändringarna och minska katastrofrisken tar hänsyn till jämställdhetsperspektivet, visar lyhördhet gentemot ursprungsbefolkningar och respekterar de mänskliga rättigheterna.
2. Europaparlamentet påminner om vikten av att undvika farliga klimatförändringar och begränsa ökningen av medeltemperaturen till 2 grader Celsius eller, om möjligt, 1,5 grader Celsius jämfört med förindustriella nivåer, eftersom detta är absolut nödvändigt för att undvika dramatiska negativa konsekvenser för kvinnor och andra sårbara befolkningsgrupper.
3. Europaparlamentet påminner om att FN:s forskningspanel i klimatfrågor i sin fjärde utvärderingsrapport från 2007 bekräftade att konsekvenserna av klimatförändringarna varierar alltefter kön, ålder och klass, där de fattiga löper störst risk att drabbas värst. Parlamentet betonar att man i alla stadier av förhandlingsprocessen inom ramen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) – från forskning och analys till utformning och genomförande samt utarbetande av begränsnings- och anpassningsåtgärder – måste ta hänsyn till principen om jämställdhet mellan kvinnor och män.
4. Europaparlamentet betonar att 70 procent av världens fattigaste är kvinnor, vilka utför två tredjedelar av allt arbete men äger mindre än en procent av alla varor. De nekas lika tillgång till och kontroll över resurser, teknik, tjänster, markrätter, kredit- och försäkringssystem samt beslutsmakten, och de är därför oproportionerligt sårbara för och påverkade av klimatförändringarna och har färre möjligheter att anpassa sig. Parlamentet betonar att 85 procent av alla de människor som dör till följd av klimatbetingade naturkatastrofer är kvinnor, att 75 procent av miljöflyktingarna är kvinnor och att kvinnor också löper större risk att bli osynliga offer i krig om resurser och våld till följd av klimatförändringarna.
5. Europaparlamentet understryker att det är av avgörande betydelse att ge kvinnor större politiskt, ekonomiskt och utbildningsmässigt inflytande för att få till stånd en hållbar utveckling, eftersom de utgör cirka hälften av världens befolkning men, jämförelsevis, tar större ansvar för de dagliga inköpen, vården av barn och olika hushållsgöromål som alla påverkar miljön och klimatet.
6. Europaparlamentet noterar att kvinnors familjeansvar i många samhällen runtom i världen gör dem mer sårbara för miljöförändringar, något som förstärks av klimatförändringarnas effekter. De påverkas i sina många olika roller som producenter och tillhandahållare av

livsmedel, vårdgivare och ekonomiska aktörer.

7. Europaparlamentet betonar att det finns starka bevis på att de hälsomässiga konsekvenserna av klimatrelaterade förhållanden, såsom undernäring och incidensen av infektionssjukdomar, varierar mellan könen. Parlamentet noterar med oro den höga dödligheten bland kvinnor i katastrofsituationer och anser att mer könsspecifik forskning om klimatförändringarnas inverkan på kvinnors hälsa skulle möjliggöra mer riktade insatser. Parlamentet uppmanar samtliga regeringar att garantera bättre tillgång och åtkomst till samt stöd från vårdinrättningar, särskilt för kvinnor, i deras egenskap av vårdgivare, och att förbinda sig till en rad åtgärder för att bemöta de hälsorisker som hänger samman med klimatförändringarna samt att ta fram ett ramverk för könsbaserade bedömningar av hälsorisker liksom åtgärder för anpassning till och begränsning av klimatförändringarna.
8. Europaparlamentet betonar att kvinnor globalt sett är mer aktiva i civilsamhället, och att främja och stödja nätverk av kvinnoorganisationer och civilsamhället är därmed viktiga steg i rätt riktning.
9. Europaparlamentet anser att jämställdhet mellan könen är en förutsättning för den mänskliga utvecklingen och ett grundläggande mål i kampen mot fattigdom. Parlamentet kräver att man antar ett jämställdhetsperspektiv vid utarbetandet av all politik som rör utvecklingsfrågor, mänskliga rättigheter och klimatförändringarna. Parlamentet efterlyser åtgärder för att säkerställa att UNFCCC är i överensstämmelse med ramverket för mänskliga rättigheter liksom med nationella och internationella överenskommelser om jämställdhet och jämlikhet, bland annat konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.
10. Europaparlamentet noterar att klimatrelaterad migration och förflyttning kommer att öka i framtiden och att 80 procent av världens flyktingar enligt FN:s flyktingkommissariat är kvinnor och barn. Parlamentet framhåller återigen vikten av att anta strategier som tar hänsyn till könsrelaterade aspekter för att bemöta de miljökriser och humanitära kriser som orsakas av klimatförändringarna. Det finns därför ett akut behov av forskning i hur miljömigration kan hanteras på ett genusmedvetet sätt. Detta förutsätter att könsroller erkänns och bemöts samt ansvar i fråga om naturresurser. Det skulle även kunna omfatta säkerställande av att knappa resurser är tillgängliga för lokalsamhällen som behöver dem och att internflyktingar förses med vatten.
11. Europaparlamentet framhåller att kvinnor också har värdefulla kunskaper och färdigheter och att de är viktiga aktörer när det gäller att driva igenom förändringar i fråga om motverkan av och anpassning till klimatförändringar, katastrofriskreducering och uppbyggnad av motståndskraft. Parlamentet är medvetet om att det behövs mer landsspecifika och könsuppdelade uppgifter för att de olika konsekvenser som klimatförändringarna har för varje könsgrupp effektivt ska kunna bedömas och bemötas.
12. Europaparlamentet är medvetet om att den ökande befolkningmängden påverkar växthusgasutsläppen, och understryker vikten av att på lämpligt sätt uppfylla otillgodosedda behov av preventivmedel för både kvinnor och män i alla samhällen.
13. Europaparlamentet betonar att kvinnor spelar en viktig roll när det gäller att genomföra

anpassningsåtgärder i vardagen, t.ex. genom energibesparingsåtgärder, återvinning och användning av miljövänliga och ekologiska produkter.

14. Europaparlamentet framhåller därför det betydande bidrag som kvinnor kan göra när det gäller framgångsrika innovationer, tack vare deras pedagogiska förmåga, både när det gäller att driva företag och hushåll.
15. Europaparlamentet understryker i detta sammanhang vikten av att göra kvinnor mer aktivt delaktiga i innovationer för hållbar utveckling för att möta de allvarliga utmaningar som klimatförändringarna innebär.
16. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att göra en bedömning av i vilken utsträckning klimatpolitiken tar hänsyn till kvinnors behov, och kräver att man tillämpar ett jämställdhetsperspektiv vid utarbetandet av en hållbar utvecklingspolitik.
17. Europaparlamentet uppmanar med kraft regeringar världen över att
  - integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin nationella politik, i sina handlingsplaner och i andra åtgärder med koppling till hållbar utveckling, katastrofförebyggande och klimatförändringar genom att genomföra systematiska jämställdhetsanalyser, införa jämställdhetsrelaterade indikatorer och riktmärken och utveckla konkreta verktyg,
  - ta fram program för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna på grundval av jämställdhetsanalyser för att förbättra kvinnors och flickors välfärd, t.ex. tillgång till krediter, kapacitetsuppbyggnad och utbyggnadstjänster, informationsspridning, förbättrad tillgång till mark och naturresurser, hållbar energi och teknik samt tillgång till information och tjänster inom reproduktiv hälsa,
  - spegla kvinnors prioriteringar och behov i finansieringsmekanismer och inbegripa kvinnors aktiva deltagande i utvecklingen av finansieringskriterier och fördelningen av resurser till klimatförändringsinitiativ, särskilt på lokal nivå.
18. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att utveckla en princip om ”klimaträttvisa”. Parlamentet vidhåller att mycket djupa orättvisor kommer att uppstå om vi inte effektivt tar itu med klimatförändringarna, vilket skulle få förödande konsekvenser för fattiga länder och befolkningar i allmänhet och för kvinnor i synnerhet.
19. Europaparlamentet uppmanar med kraft världens regeringar att främja kvinnors egenmakt genom kapacitetsuppbyggnad före, under och efter klimatrelaterade katastrofer, liksom ett aktivt deltagande av kvinnor vid förutsägelse, tidig varning och förebyggande av katastrofer, som en del av sina insatser för att öka sina respektive länders motståndskraft.
20. Europaparlamentet betonar behovet av en mer övergripande och effektiv utveckling av EU:s klimatdiplomati i alla internationella klimatförhandlingar. Parlamentet anser att man genom att introducera konceptet ”soft power” skulle kunna öka kvinnornas deltagande och inflytande inom detta område.
21. Europaparlamentet påpekar att kvinnor spelar en avgörande roll i utvinningen och hanteringen av vatten i länder i tredjevärlden, eftersom det ofta är kvinnor som hämtar,

använder och distribuerar vatten, inte bara i hemmet utan även inom jordbruket.
Parlamentet uppmanar kommissionen att ge utvecklingsstöd till lättillgängliga program för att borra brunnar, på grundval av förnybara energikällor och enkla vattenbehandlingssystem som är lätta att underhålla.

22. Europaparlamentet betonar att kvinnor måste få mer utbildning om energibesparingar och vattenbehov, eftersom de oftast ansvarar för dessa resurser i hemmet.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	24.1.2012						
Slutomröstning: resultat	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">47</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">7</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> </table>	+:	47	-:	7	0:	4
+:	47						
-:	7						
0:	4						
Slutomröstning: närvarande ledamöter	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Milan Cabrnock, Martin Callanan, Nessa Childers, Yves Cochet, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Julie Girling, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Holger Krahmer, Jo Leinen, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis						
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Gaston Franco, Jutta Haug, Bill Newton Dunn, Michèle Rivasi, Eleni Theocharous, Andrea Zanoni						
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Kārlis Šadurskis						